

Kopienai piederoši vēja parki – attīstības iespējas Latvijā

Atsauces scenārijs

*WinWind Tematiskais pieredzes pārneses seminārs,
Rīga, 2019.gada 10.oktobris*

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement no 764717. The sole responsibility for the content of this presentation lies with its author and in no way reflects the views of the European Union.

Nacionālais enerģētikas – klimata plāns 2021-2030.gadam: 2030.gada mērķi

Eiropas Savienības kopējais mērķis - 32% AER īpatsvars kopējā ES enerģijas gala patēriņā 2030.gadā.

Dalībvalstis aktīvi piedalās šī mērķa sasniegšanā.

Latvijas mērķi (indikatīvi) 2030.gadā

- AER devums vismaz 50% enerģijas galapatēriņā.
- AER īpatsvars elektroenerģijā ir sasniegts vismaz 60%.

Vēja enerģijas jaudu iespējamā attīstība Latvijā:

2030.gadā ir ievērojami palielinājusies vēja turbīnu uzstādītā jauda un saražotās elektroenerģijas daudzums. vismaz 800 MW, kopā selgas un sauszemes vēja parki

Avots: NEKP 2030: Nacionālie mērķi un mērķrādītāji. Rīcības virzieni un pasākumi (2019 septembra versija)

ATSAUCES SCENĀRIJS:

Norādītie Latvijas plānotie mērķi 2030.gadā ir sasniegti

Kopienu vēja parki Latvijā

- Latvijas vēja enerģijas kopjaidu veido kā “investoriem”, tā “enerģijas kopienām” piederošas vēja turbīnu iekārtas.
- **2030.gadā Latvijā ir izveidoti un darbojas vairāki (vismaz 5) kopienu vēja parki.** Tajos ir iesaistījies plašs ieinteresēto pušu loks. **Kopienu vēja parkiem piederošā kopjaida ir sasniegusi 5-10% no Latvijas sauszemes vēja parku kopjaudas**
- Kopienu vēju parki, pateicoties savai sekmīgajai darbībai, ir pierādījuši savu ieguldījumu vietējo kopienu un to iedzīvotāju ienākumu un sociālās vides kvalitātes palielināšanā.

Mūsu grupu darba mērķis ir novērtēt:

- **pateicoties kādiem stratēģijām un pasākumiem/rīcībām, šie mērķi var tikt sasniegti**
- **kam/kuriem jāveic šo pasākumu ieviešana**

ATSAUCES SCENĀRIJS: īstenošanās konteksts

Lai īstenotos kopienu vēja parku attīstības scenārijs, ir nepieciešams konkrēts politiskais, socio ekonomiskais un vides ietvars (konteksts)

Pārdomājot nepieciešamās rīcības, būtu lietderīgi izvērtēt šo ietvaru un saistīt rīcības ar labvēlīga šāda ietvara izveidi.

Nākamajos 2 slaidos esam piedāvājuši Atsauces scenārija īstenošanās vispārējo kontekstu.

ATSAUCES SCENĀRIJS: Politiskais konteksts

AER izmantošanas paplašināšana Latvijas sabiedrībā ir vispārpieņemta kā

- kopējās Klimata pārmaiņu mazināšanas un adaptācijas stratēģijas sastāvdaļa,
- instruments zaļo tehnoloģiju tālākai attīstībai un sadarbībai ES kopējā telpā
- instruments enerģētiskās drošības un neatkarības sasniegšanā

Sociāli iekļaujoša/atbildīga AER izmantošana, tajā skaitā **sociāli iekļaujoša vēja enerģijas izmantošana uz sauszemes**, ir viens no Latvijas enerģētikas sektora principiem.

Attīstība 2020-2030.gados ir ielikusi pamatu neitralitātes attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām sasniegšanai gadsimta vidū

ATSAUCES SCENĀRIJS:

Socio ekonomiskais un vides konteksts

- aktīva komunikācija ar sabiedrību un tās konkrētām mērķgrupām par mūsdienīgiem, ilgtspējīgiem risinājumiem visās enerģētikas un klimata jomās,
- iedzīvotāji tiek aktīvi iesaistīti un iesaistītās vietējās teritorijas (pašvaldības) attīstības plānošanā, tajā skaitā izmantoto enerģijas resursu izvēlē. Apzinoties dažādu AER tehnoloģiju piedāvātās iespējas, plānošanas uzsvars ir, sadarbojoties sabiedrības mērķgrupām, novērtēt tehnoloģiju piemērotību vietējai teritorijai/kopienai
- publiskās pārvaldes iestādes ir aktīvi izplatījušas informāciju par AE kopienu izveides iespējām un to darbības ieguvumiem gan to dalībniekiem, gan vietējai kopienai kopumā. Tā rezultātā labvēlīgi apstākļi vēja enerģijas izmantošanai tiek vietējā sabiedrībā saprasts kā būtisks resurss kopēja ieguvuma gūšanai.
Kopienas vēja parki tiek attīstīti kā visu vietējās sabiedrības ieinteresēto pušu sadarbības forma. Pušu sadarbībā tiek atrasta piemērotākā lokalizācija vēja turbīnu novietošanai
- Kopienas vēja parki, pateicoties savai sekmīgajai darbībai, ir pierādījuši savu ieguldījumu vietējo kopienu un to iedzīvotāju ienākumu un sociālās vides kvalitātes palielināšanā.

Nacionālais enerģētikas – klimata plāns 2021-2030.gadam: PLĀNĀ IEROSINĀTIE PASĀKUMI

- Izstrādāti normatīvie akti AE kopienu izveides veicināšanai (R4.1)
- Izstrādāti normatīvie akti, lai vietējās sabiedrības kopienas var gūt labumu no to pašvaldībās plānotiem AER projektiem (R.4.2)
- AER veicināšanas un energoefektivitātes uzlabošanas fonda izveide. Iespēja finansējumam (aizdevumi) uzņēmumiem, AE kopienām un pašvaldībām, kā arī grants projekta idejas attīstībai un tehniskajai palīdzībai (H8)
- Sabiedrības informēšanas, izglītošanas un izpratnes veicināšanas pasākumi (R12)
- Izstrādāts normatīvais regulējums un robežlielumi attiecībā uz zemfrekvenču skaņām, vibrāciju, mirgojumiem, trokšņiem u.c. parkiem raksturīgām radītām ietekmēm (R3.2)

Avots: NEKP 2030: Rīcības virzieni un pasākumi (2019.gada septembra versija)

Paldies !

WinWind projekta Latvijas partneri

Aija Zucika, Latvijas Vides investīciju fonds, e-pasts: aija.zucika@lvif.gov.lv

Ivars Kudrenickis; Gaidis Klāvs, Fizikālās enerģētikas institūts, e-pasti:
ivars.kudrenickis@lu.lv; energy@edi.lv

